

IN MEMORIAM DR. J. SCHEERDER

1911-2000

Dr. Jozef Scheerder, c. 1982

Op 3 december 2000 heeft Dr. Jozef Scheerder ons voor altijd verlaten. Hij was in 1982 bestuurslid en ondervoorzitter geworden van de Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent en is één van haar meest enthousiaste bestuursleden geweest. Tot enkele maanden voor zijn overlijden was hij stipt aanwezig op alle bijeenkomsten van het Bestuur, waar zijn unieke kennis van het Gentse verleden en zijn nooit aflatende bereidheid om manuscripten te lezen en nieuwe initiatieven te suggereren ten zeerste werden op prijs gesteld.

Jozef Scheerder was een geboren Gentenaar, die op 29 mei 1911 het levenslicht zag aan de Hoogpoort (men kan zich moeilijk een historischer Gentse buurt indenken), waar zijn vader gevestigd was als drukker van het bisdom. De jonge Scheerder doorliep het al even Gentse St. Barbara-College (Rhetorica 1929) waarna hij, in 1939, te Leuven licentiaat is geworden in Letteren en Wijsbegeerte (Geschiedenis). Na enkele omzwervingen heeft hij een vaste *sedes* gevonden in Genk, waar hij van 1949 tot 1971 leraar in aardrijkskunde en geschiedenis is geweest aan het Koninklijk Atheneum. Tegen het einde van zijn actieve jaren in Limburg is hij, in 1970, te St.-Martens-Latem gaan wonen, in de nabijheid van zijn geliefde geboortestad.

Ons betreurd bestuurslid was een man van de wetenschap, die een internationaal gereputeerd kerkhistoricus was, gespecialiseerd in de zestiende eeuw en haar "beroerlicke tijden". Het zal dan ook niemand verwonderen dat hij, in 1971, tot doctor is gepromoveerd met een proefschrift getiteld *Het wonderjaar te Gent*. Tijdens zijn leven is deze verhandeling nooit verschenen, omdat de auteur er tot zijn laatste dagen is blijven aan werken: voor een perfectionist als Dr. Scheerder was een boek nooit volledig af. Gelukkig wordt momenteel het nodige gedaan met het oog op een posthume publicatie van zijn levenswerk.

Dr. Scheerder was de auteur van zeer geapprecieerde erudiete publicaties voor vakgenoten, zoals zijn studie uit 1977, *De handschriften van Gentse kronie-*

ken en memorieboeken in de Universiteitsbibliotheek te Gent, maar ook van schoolboeken en vulgariserende werken, o.m. over de beeldenstorm. Zijn wetenschappelijke verdiensten werden o.m. erkend door een Festschrift, wat buiten de kring van de universiteitsprofessoren een zeldzame eer is. In 1987 is inderdaad het *Liber Amicorum Dr. J. Scheerder* verschenen, dat talrijke bijdragen bevat van vooraanstaande specialisten en dat de ondertitel heeft *Tijdingen uit Leuven over de Spaanse Nederlanden*.

Dr. Scheerder, die twee wereldoorlogen heeft meegemaakt, heeft een lang en goed gevuld leven gekend en gelukkige familiale omstandigheden, die hem hebben toegelaten zich volledig te wijden aan zijn onderwijs en zijn historisch onderzoek. Hieruit concluderen dat hij volledig in beslag werd genomen door zijn eigen onderzoekingen en zijn eigen *persona* zou echter verkeerd zijn. Hij was integendeel steeds bereid anderen, vakgenoten of liefhebbers, te helpen met inlichtingen, suggesties en daadwerkelijke hulp bij de redactie van hun pennevruchten.

Dr. Scheerder was een beminlijk man en een graag geziene figuur in het Leie-dorp waar bij de laatste dertig jaar van zijn leven heeft doorgebracht: hij was er lid van de Heemkring Scheldeveld en van de Latemse Kunstkring.

De Maatschappij voor Geschiedenis en Oudheidkunde te Gent zal zijn aandelen piëteitsvol bewaren.

Baron van Caenegem
Voorzitter